

บทคัดย่อ

T163160

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ผลกระทบของการประกอบธุรกิจเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว

ชื่อผู้เขียน : นางสาวรุ่งปิยะธิดา พวงสีเคน

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์ใจ สระทองอุ่น ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์นิวัฒน์ มีลาภ

การพัฒนาอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้อายุการใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์สั้นลง และทำให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ล้าสมัยเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ประเทศที่พัฒนาทางด้านเทคโนโลยีต่างส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว ไปยังประเทศกำลังพัฒนาซึ่งรวมถึงประเทศไทย จึงก่อให้เกิดธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้วขึ้น ซึ่งการประกอบธุรกิจดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคในเรื่องความชำรุดบกพร่องของสินค้า และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพราะเครื่องคอมพิวเตอร์เหล่านี้เป็นสิ่งที่ยากต่อการกำจัดทำลายและนำกลับมาใช้ใหม่ และยังมีส่วนประกอบของโลหะหนักที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาถึงปัญหาที่ผู้บริโภคได้รับจากการประกอบธุรกิจในกรณีความชำรุดบกพร่องของเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว และผลกระทบของการประกอบธุรกิจต่อสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาพบว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่นำมาปรับใช้กับการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้วที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่สามารถให้ความคุ้มครองผู้บริโภคหรือสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจได้เพียงพอ ทั้งนี้หากศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศแล้วจะพบว่ากฎหมายของต่างประเทศมีมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคสินค้าใช้แล้วซึ่งรวมถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้วด้วย และมีมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่เกิด

T163160

จากปัญหาขยะและของเสียอันตรายจากเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้เป็นการเฉพาะ

ในการนี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะให้มีมาตรการทางกฎหมายในการที่จะคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจดังนี้

1. ผลักภาระการพิสูจน์โดย ให้คู่ความที่มีความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีภาระการพิสูจน์ให้ศาลเห็นถึงความชำรุดบกพร่องของเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว

2. กำหนดให้การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้วเป็นธุรกิจควบคุมหลักฐานการรับเงิน โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจมีค่ารับประกันสินค้าโดยชัดแจ้งไว้ในหลักฐานการรับเงิน และกำหนดให้เป็นธุรกิจควบคุมฉลาก โดยกำหนดให้ต้องระบุชื่อและสถานที่อยู่ของผู้ประกอบธุรกิจ ผู้นำเข้า ประเทศที่นำเข้า กำหนดรุ่น อายุการใช้งานที่เหลือ สถานที่ทิ้ง และวิธีการกำจัดทำลายเมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์หมดสภาพการใช้งานไว้ในฉลากให้ชัดเจน

3. ห้ามนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้วที่ไม่สามารถใช้งานได้ กรณีอนุญาตให้นำเข้าได้ ต้องกำหนดให้เป็นสินค้ามาตรฐานบังคับ และต้องเสียภาษีอัตราพิเศษ รวมทั้งค่ากำจัดทำลายในอนาคต

4. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 โดยกำหนดนิยามของคำว่าของเสียอันตราย และออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษในการจัดการของเสียอันตรายจากเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว

5. รัฐควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนทราบถึงอันตรายจากพิษของขยะที่เกิดจากเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้แล้ว รวมถึงวิธีการทิ้งและกำจัดทำลายอย่างถูกวิธีให้ทราบอย่างต่อเนื่อง

6. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

ABSTRACT

TR163160

Thesis Title : The Impact on Used Computer Business

Student's Name : Miss Rungpiyathida Puangsriken

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2003

Advisory Committee:

1. Asst. Prof. Pimjai Sratongoon Chairperson
2. Assoc. Prof. Niwat Meelarp

At present, computer technology has been developed rapidly. The period of using computer is short because it is out of date faster than other technologies. A large number of used computer are exported by the developed countries to the developing countries, including Thailand. The used computer business has an impact on consumers with regard to the defect of the goods. Furthermore, it also has an impact on environment because it is difficult for these computers to be disposed and recycled. In addition, they are composed of heavy metal components that are greatly hazardous to the environment. This thesis focuses on the consumer's problems of defect of used computers and the impact on the environment.

According to a study, it was found that provisions of law which apply to the selling of used computers at present were unable to provide sufficient protection for the consumer and the environment; but from the study of foreign laws it reveals that they provide the legal measures to give protection

TE163160

to the consumers of used merchandises including used computers. It also provides specific measures in giving protection to environment arising from trash and hazardous wastes components of computers.

In this connection, the author has suggested the legal measures to give protection to the consumers and environment which are affected by the operation of used computer business as follows:

1. To place the burden of proof on the party who are knowledgeable in computer technologies to prove the defect of the used computer to the court.

2. Used computer business should be a controlled business by requiring the seller to give a warranty in the receipt and all details should be labeled such as name, residence of seller, importer, exporter, model, life span, place and method of disposal of used computer that can no longer be used.

3. Unusable computers can not be imported without permission. If importation is granted they must be designated as compulsory standard merchandize. They shall be paid special duties and the disposal expenditure on them.

4. The Environmental Quality Promotion and Maintenance Act B.E. 2535 (A.D. 1992) should be amended by providing a definition of "hazardous wastes" and a ministerial regulation concerning the control of pollution in handling hazardous waste from used computers should be issued accordingly.

TE 163160

5. A campaign should be made continuously by the government to inform the people of the danger of the polluted rubbish derived from used computers as well as the proper procedure of disposal and demolition.

6. Duties and responsibilities of the agencies concerned should be precisely provided.